

7.9.1964

בלדת הירדן / רות קגל וירי סביר
מוקדשת לראש השנה תשכ"ה

זורח השמש ובא השמש
ואל מקומו שואף זורח הוא שם
הולך אל דרום וסובב אל צפון
סובב סובב הולך הרוח.
כל הנחלים הולכים אל הים
והים איננו מלא
אל מקום שהנחלים הולכים
שם הם שבים ללכת.
מה שהיה הוא שיהיה
ומה שנעשה הוא שיעשה
ואין כל חדש תחת השמש.

.1

האומנם? עד כי בא האדם
וגאה כי מחדש -
חפר ונדהם
כי כבר יש.....
ובאפיק חדש ומודרני בתכלית
ניצב לו גשר ממאה השמינית.

בראשית בימים הקדומים ההם
עם פרת וחדקל נברא גם הירדן.
ירד וגאה מפסגות הצפון
הרים אותו הורו – חרמון לבנון
וכך הוא זורם לו עידנים בחלד
לא נשאל לתכלית,
לא נחקר לתועלת .
דשן מרוב נחת והירוה כרים,

.2

עד נפקד אברהם:
"לך לך מכשדים"
אברהם כבד ברכוש ושפחות
הגר ושרי, לוט – אשת לוט.
ותפרוץ מריבה בין רועים לרועים
היה הירדן למחלוקת אחים.
הסכם שביתת נשק, עסקה מדינית
ראשונה בגבולות המדינה העברית.
אברהם הנבון ויתר במקום
ולוט רכש אז מגרש בסדום.

.3

כשעזבו בני יעקוב ירדן וגדותיו
לשבור שבר בארץ מצרים
תם דורם של יוסף ואחיו
ותעל זעקת עבדים לשמיים.
עד הרימו רגל זקפו את ראשם
ומשה הרועה נהג בעם.
המנהיג הדגול הגיע לגבול
עלה על נבו: "בעינך תראה
כי לא תעבור הירדן הזה.

.4

וכך בן נון הפך בן ליל
לרמטכ"ל א' בישראל.
אסטרטגייתו הגיעה לשיא
ושמשה קצת אחרי כן את אלנבי.
ובבוא אל גדות ירדן העם
לא דרך, לא גשר מוכן עבורם.

קמו נד אחד מי הנהר
חיכו עד שכל ההמון עבר.
בעוברים באפיק הרחב הרחב
שתי עשרה אבנים נמלו על הגב
שנים עשר סלעים מנהר הירדן
יעמדו לדורות הבאים הכן:
אל נשכך אותו נס עשה לנו האל
משבטים בודדים יצק ישראל.

.5

בדורות הבאים עמי המדבר
צלחו הירדן לשדות הבר.
האל לא נמש את בניו בצרה
עורר גיבורים להדוף הפלישה.
מגדעון למדו וכמוהו עשו
לעבר הירדן פולשים הם גירשו.

.6

עייף אז העם ובקש לו מלך
שלפיו הוא ילך.
וראה הירדן ימי עצב וצער
כשבמלך אהוב מרד נער.
המלך דוד הוא עליו השלום
המורד הבזוי הוא בנו אבשלום,
ברחו בליל אופל, עברו הירדן
אנשי החצר ומלכם המסכן .

.7

ימים של שגשוג ופריחה כלכלית
כבר בבית ראשון את העם השחית
נשים נוכריות , סוסים, מרכבות,
אוניות תרשיש, נשפים משתאות.
הוא עוד צעיר אז, מצא פטנט
איך לגבור על אותו אלמנט.
הביא נביאים-

לטהר את בניו מבפנים.
זוכה הירדן בימי אליה
לחזות בחזיון מוזר ונפלא:
על גדות הירדן שני גברים עמדו
מי יודע מה בניהם דברו...?
האחד איש מדבר עם זקן ורעמה
השליך לשני הקרח – גלימה.
עלה אליה במרכבת אש
בבוץ נשאר אלישע היורש.

.8

שר צבא ארם נעמן ירד לירדן
ובא אל אלישע, בוכה מתחנן:
"רפאני, גרדני איש אלוהים גדול
גופי מצורע, אין עוד כוח לסבולו."
"פשוט בגדיך במים תטבול,
שבע פעמים רד וצלול!"
כך עשה הקצין המסריח
וכך הירדן מחלתו הברית.

.9

וכך טבלו בירדן הקדוש
חלי גוף ונפש הסתם בני אנוש.
במשך הדורות מקצוע הטבילה
נספח לרפואה בחזקת סוגסמיה.
ישוע בן יוסף, הנגר מנצרת
מאס במפלגות למדבר ירד
יוחנן המטביל הוכה סנוורים
בראותו את ישו, העלם התמים.
"השילוש הקדוש אב, בן ורוח
מהיום והלאה לא אשקוט, לא אנוח.
אתה התקווה, אתה המשיח
על בואך לעולם אספר ואוכיח"
על שפת הירדן בשל אותה ברית
נוסדה, נחתמה הדת הנוצרית.

.10

והעם הורחק מגדות הירדן
אלפי מילים שנות אלפים
הירדן קרב וזרם אז איתם
גברה עוצמתו שבבעתיים
וכל מיל של מרחק ושנת גלות
חיזקו והידקו את זה האיחוד.
עם גבור הצרות וגבור געגועים,
מימיו של הירדן הולכים ורבים.
על גדות הויסלה על חופי דון,
קסמו קסם אהבת ציון.

.11

על גשר מעל לדנובה בבירה האוסטרית,
איש תואר ניצב- במים מביט
יחכן כי בשעת אותה עמידה,
בדינה חדשה-ישנה הוא חזה.

כתוצאה עקיפה של אותו חזיון,
עלו חלוצים לגליל עליון.
חפשו הנהר הרחב האדיר
ומצאו ביצות חולה ונחל שניר.
היתה זו ראשיתה של התנגשות,
בין אידיאל ומציאות.
על שפת הירדן בין ג'מוס וקדחת
מגומא וסוף חיברו הם מקלחת,
מובדלת מופרדת לשני המינים
עם פרצים וסדקים לעיני סקרנים.
נשקו רגלי בנות זקני הברבוטים
מי יכבה קנאתם של גברים –
צעירים הלבבות יפים הנעורים,
פלגי הירדן עשירי המחבואים.
בין ערבות הירדן אי אהבה,
גן עדן זעיר של אדם וחווה.

והנה כיום אתם עלמים ונערות
מבלים שעות פנאי, שרועים על ספות
ובניהם משום מה לא כל כך מאחדים,
פינות חמד בטבע עם אהבת נעורים
ודור חדש קם של מלט ומדע,
חלוץ מעתה לא רק איש קבוצה.
בראש המשימות מחקר גרעיני
תיעוש וכמו כן המוביל הארצי.
וחש הירדן כי קרבים ימיו
כשמשון הוא אימץ את כל כוחות נעוריו,
וגאה וגבר ועבר על גדות

והביא שיטפון אחרון על חוליות .
אז התאחדו נחוץ עם מועיל
בתהליך להרחיב, להגביל
לחפור אפיקים ישרים כסרגל,
וכל נוף ראשוני מבעי לחסל.

אך מה שהיה הוא שיהיה,
ומה שנעשה הוא שיעשה.
נגזלו מאיתנו נופי זכרונות,
ועל כן ברכתנו לשנים הבאות
כי יצמח נוף אחר בעקבות המחפר.

כתבו: רות קגל ירי סביר